

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzna 31 (Tel. 178).
Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3 (Tel. 73).

Cena pojedynczego egzemplarza
200.000 Mp.

Na dworcach kolejowych poza Lwowem
240.000 Mp.

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Telefon Redaktora Naczelnego 230.
Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Do obywateli Rzpltej polskiej!

Otrzymujemy następującą odezwę do obywateli Rzeczypospolitej Polskiej:

Warszawa, 28 stycznia.

Rząd obecny, powołany przez prezydenta Rzpltej obdarzony zaufaniem Sejmu objął ster Państwa z silnym postanowieniem zaprowadzenia ładu w gospodarstwie publicznym, a przede wszystkim powstrzymania spadku waluty wynikającego z braku równowagi między dochodami a wydatkami państwa i nadmiernego z tego powodu druku pieniędzy papierowych niepokrytych złotem. Sejm i Senat dla ułatwienia wyjścia z kryzysu finansowego udzieliły rządowi wszelakich pełnomocnictw, pozwalających bez zwłoki wydawać rozporządzenia potrzebne dla uzdrowienia skarbu państwa i przeprowadzenia reformy walutowej.

Przedsięwzięte dotychczas środki, podwyższenie i przyspieszenie raty podatku majątkowego, wypuszczenie bonów podatkowych i pożyczki kolejowej łącznie z waloryzacją podatków i ścisłe stosowanie oszczędności w wydatkach dają rękojmię, że już w pierwszych dniach lutego nastąpi dawno oczekiwany stan, kiedy rząd będzie mógł wyrzec się dalszego druku pieniędzy papierowych na potrzeby państwa. Zapewnienie bliskości tej chwili dało rządowi podstawę do wydania rozporządzenia prezydenta Rzpltej o nowej walucie złotym polskim, który ma zastąpić dzisiejszą markę i o statucie Banku polskiego, któryby tę nową walutę oparł na silnym fundamencie złota i innych prawnych ubezpieczeń. Rząd ze swej strony wyrzeka się całkowicie zwracania się do tego Banku o kredyt na swoje potrzeby, aby nowemu pieniądzwowi zapewnić jak najzdrowszą podstawę.

W chwili tak poważnej, mającej największe znaczenie dla przyszłości państwa rząd świadom odpowiedzialności przed narodem poczytuje sobie za obowiązek zwrócić się do społeczeństwa, bo od jego sumienności i gorliwego poparcia zależy szybko i pomyślnie zakończenie podjętej przez rząd reformy walutowej. Oddając Bank polski w ręce samego społeczeństwa Rząd dla dokonania wyboru pierwszych akcjonariuszy Banku powołał osobny komitet organizacyjny złożony z osób zajmujących wybitne i niezależne stanowiska w naszym życiu gospodarczym. Bank rozpocznie swoje czynności za parę miesięcy, wypuszczając nowy pieniądz złoty. Zanim to nastąpi, rząd zapewni marce polskiej już wcześniej, bo w najbliższych dniach lutego stałą wartość przez wyrzeczenie się dalszego jej drukowania

Prezes Klubu P. P. S.

przec w zmniejszeniu liczby posłów i rozszerzeniu zakresu władzy Prezydenta Rzpltej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. stycznia.

(M) Prezes Klubu PPS, p. Barlicki oświadczył przedstawicielowi „Echa Warszawskiego“, że zasady obecnej ordynacji wyborczej, zabezpieczające czteroprzymiotnikowe prawo wyborcze, są dla socjalistów nienaruszalne i na zmianę w tej ordynacji oni nie zgodzą się. Tak samo PPS, nie widzi żadnej potrzeby zmniejszenia ilości mandatów, uważając, że demokracje wszystkich krajów idą raczej w kierunku powiększenia ilości mandatów.

Zapytany o przyszłe stanowisko Klubu wobec Senatu, p. Barlicki odparł, że akcja wyborcza następnego Sejmu będzie miała niezmiernie doniosłe znaczenie. Akcja ta odby-

wać się będzie pod hasłem rewizji konstytucji w kierunku zniesienia Senatu i jednoizbowości.

Również jest PPS przeciwna rozszerzeniu praw Prezydenta Rzeczypospolitej. Stoi ona na stanowisku, że Polska o tyle będzie silną, o ile całe społeczeństwo będzie brało udział za pośrednictwem swoich posłów w sterowaniu Państwem.

W końcu p. Barlicki zaznaczył, że moment rozwiązania Sejmu obecnego staje się coraz bardziej dojrzałym. Lewica nie będzie stawiała temu przeszkód, tem bardziej, że p. Barlicki ma wrażenie, iż układ i stosunek myśli w społeczeństwie dozna zmiany na korzyść przygotowań lewicowych.

na potrzeby państwowe. W tym celu Rząd odda nadzór nad P. K. K. P. komitetowi organizacyjnemu Banku. Jak największe wysiłki muszą być zrobione w tym kierunku, aby istotnie w lutym, jak i w każdym innym miesiącu tego roku, dochody skarbu wystarczyły na wypłatę pensji urzędniczych i na inne niezbędne wydatki.

Zadanie to po tylu latach gospodarki deficytowej jest tak wielkie, że rząd dokonać tego będzie w stanie tylko przy współudziale całego społeczeństwa w osiągnięciu należytej wydajności podatków i pożyczek wewnętrznych. Rząd wydał już zwaloryzowaną pożyczkę kolejową, oraz bonus podatkowe w złotych i wyda w najbliższym czasie inne papiery zwaloryzowane i oprocentowane. PKO. przyjmuje oszczędności zwaloryzowane. W ten sposób ludność będzie mogła bezpiecznie, tak, jak przed wojną, składać oszczędności pieniężne. — Rząd nie dopuści, aby ktokolwiek na takich oszczędnościach mógł ponieść stratę. Odżyć też winien w całym narodzie zdrowy zmysł oszczędności pieniężnej i zakwitnąć na nim zdrowy kredyt państwowy tak bardzo Polsce potrzebny.

Rząd żywi przekonanie, że wspólnym wysiłkiem własnym oraz całego społeczeństwa zdoła w najbliższym czasie dokonać dawno oczekiwanego przez cały naród przełamania kryzysu finansowego.

Cel ten da się osiągnąć przez wielkie nateżenie sił płatniczych społeczeństwa przez ograniczenie wielu nawet pilnych potrzeb, oraz przez usilną pracę i oszczędność na wszystkich polach i przez wszystkie sfery. Oszczędności muszą być stosowane nie tylko w państwowej gospodarce, ale i w prywatnej. Miernikiem

wartości obywatelskiej w każdym nowożytnym państwie jest także rzetelne płacenie podatków, kierowanie się prawdą przy deklarowaniu stanu majątkowego i uiszczanie należności skarbowych we wskazanych terminach, lokowanie swoich oszczędności w kraju i nie w obcych walutach, a ni zagranicą.

Gdy wszyscy spełnią swój obowiązek szybko nadejdą normalne czasy. Powszechne przeświadczenie, że przywrócenie normalnych stosunków walutowych leży w interesie najszerzych warstw ludności, nadaje Rządowi pewność, że wysiłki obecne, ku temu zmierzające znajdą należyte zrozumienie i gorliwe współdziałanie całego społeczeństwa, a przede wszystkim w nabywaniu zwaloryzowanych pożyczek wewnętrznych i akcji Banku polskiego i że nawet bez zastosowania przygotowanych już środków przymusowych wszystkie podatki będą zapłacone w ustanowionych terminach. najszerzych warstw znajdą należyte zrozumienie i gorliwe współdziałanie

Ministerstwo skarbu oznaczyło kurs franka waloryzacyjnego na dzień 29 b.m. na sumę 1,920.000 Mp.

nie całego społeczeństwa, a przede wszystkim w nabywaniu zwaloryzowanych pożyczek wewnętrznych i akcji Banku polskiego i że nawet bez zastosowania przygotowanych już środków przymusowych wszystkie podatki będą zapłacone w ustanowionych terminach.

Prezydent ministrów Grabski.

Kłamiwe wieści litewskie o Polsce.

(Telegram „Gazety Lwowskiej“.)

Kowno, 27 stycznia.

Prasa litewska w ostatnich dniach zamieściła cełowo szereg myślnych wiadomości, zamierzających do wykazania, że w Polsce panuje wrzenie. Tak między innymi w de-eszy z Gdańska przynosi szczegółowy opis rzekomego zamachu na Marszałka Piusdskiego. Zamach ten według relacji prasy litewskiej nie udał się dlatego, że „bomba“ nie wybuchła.

B. premier lotewski o stosunku Litwy do Polski.

(Telegram „Gazety Lwowskiej“.)

Kowno, 27 stycznia.

Prasa litewska żywo zamuje się ostatnim przemówieniem lotewskiego prezydenta ministrów Mejerowicza w sprawach bałtyckich. Urzędująca „Lietwa“ stwierdza, że Mejerowicz zaznaczył wyraźnie, że Litwa nie może nawiązywać stosunków ściśle szczytów państwowe które nie może dojść do porozumienia ze swoimi sąsiadami. „Lietwa“ daje sobie sprawę z tego, że stosunki do Polski, Mejerowicz zażądał aby Litwa zburzyła swój mur chiński, oddzielający ją od Polski i pozwolił na uruchomienie kolei Lwowa-Romny dla ruchu transytpowego

Podwyższenie stopy procentowej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej“.)

Warszawa, 28. stycznia.

P. K. K. P. podaje do wiadomości, że w porozumieniu i za zgodą Ministra Skarbu podwyższoną zostaje począwszy od 25. bm. oficjalna stopa procentowa na 96 proc. w stosunku rocznym od kredytów markowych, a więc od weksli z terminem 3 miesięcznym, pożyczek na zastaw papierów wartościowych i instytucji prywatnych od pożyczek dolarowych, oraz od rachunku otwartego kredytu i pożyczek towarowych. Ponadto zaliczoną zostaje

od powyższych kredytów, których stopa procentowa ulega podwyżce przewidzianej w wysokości 50 proc. od rachunku przypadających odsetek, czyli 48 proc. w stosunku rocznym. Stopa procentowa dla kredytów zwaloryzowanych ustalona została również na 9 proc. Doliczana dotychczas na rachunkach otwartego kredytu i od pożyczek towarowych przewidziane w wysokości 1,2 proc. w stosunku kwartalnym pozostaje nadal w mocy.

KARNAWAŁOWY RAUT PRASY 2 lutego 1924.

Przyjazd Min. Zamoyskiego odroczone.

(Telegramy „Gazety Lwowskiej”)
Wiedeń 27 stycznia.

Tutejsze poselstwo polskie otrzymało z Paryża wiadomość, że Min. Maurycy Zamoyski z powodu choroby odroczył swój przyjazd z Paryża do Warszawy. Z tego powodu odroczone zapowiedziane na niedzielę 27 b. m. w Wiedniu przyjęcie Min. Zamoyskiego w czasie jego przejazdu przez Wiedeń.

Warszawa 28 stycznia.

Według wiadomości nadesłanych o t t nio z Paryża Min. Zamoyski zapadł na ciężką gripę. Wczoraj goączka doszła 40°. Skutkiem tego przyjazd jego do Warszawy zostanie opóźniony.

Dementi Ministerstwa spraw zagranicznych.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)
Warszawa 28 stycznia.

W związku z uwagami, które pojawiły się w jednym z pism warszawskich Ministerstwo spraw zagranicznych celem uniknięcia wszelkich wątpliwości stwierdza, że żaden z polskich Ministrów spraw zagranicznych ani nie upoważniał, ani nie pozwalał nikomu prowadzić rozmów o podział pańs w bałtyckich na sferę wpływów między Rosją a Polską, ponieważ nie leży to i nie leżało nigdy w interesie Rządu, ani w interesie Państwa Polskiego.

Łotwa staje zawsze po stronie polskiej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)
Kowno, 27. stycznia.

„Wairas” organ Waldemarasa i Smetony stwierdza że Polska, idąca wspólnymi drogami z Łotwą krepuje wolny rozwój Litwy, Łotwa zaś nie liczy się zupełnie z interesami bratniego narodu litewskiego. Polacy pozbawili Litwę Wilna, a Łotyże zabrali Ikszt i Kilkun, odcinając Litwę od Dźwiny. Łotwa uznaje za właściwsze podtrzymywać dobre sąsiedzkie stosunki z Polską aniżeli z Litwą. W sprawach wileńskiej i kłajpedzkiej a ostatnio w sprawach transytowych Łotwa stała zawsze po stronie polskiej.

Nowy gabinet łotewski.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)
Ryga, 27 stycznia.

Nowy gabinet łotewski już się ukonstytuował. Prezesem ministrów i ministrem spraw zagranicznych został adwokat Samuel, który objął również tekę sprawiedliwości, spraw wewn. i rolnictwa Bauer, komunikacji Kauluk, obrony krajowej Birkenstein, oświaty Strausberg, finansów Kalning.

Traktat włosko-jugosłowiański podpisany.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)
Rzym, 27. stycznia.

Został tu dziś podpisany traktat włosko-jugosłowiański. Nosi on nazwę „Paktu rzymskiego” i składa się z 2 protokołów: 1) dotyczącego spraw Rjeki i 2) poświęconego przymierzu włosko-jugosłowiańskiemu. W półniedzialek, będzie proklamowany dekret o aneksji Fiumy. Aneksja ta będzie uroczystie obchodzona.

Francusko-czeski traktat przymierza i przyjaźni.

Obowiązek porozumienia się w razie zagrożenia traktatów pokojowych. — Stwierdzenie konieczności utrzymania pokoju. — Wspólny front przeciw Hohenzollernom. — Ewentualne spory rozstrzygać będzie Trybunał międzynarodowy. — Jednolite działanie w sprawie polityki środkowo-europejskiej.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)

Paryż, 28. stycznia.

Istotne postanowienia traktatu francusko-czechosłowackiego, który wywołał tak wielkie zaniepokojenie, opiewają:

1) Rządy francuski i czeskosłowacki zobowiązują się porozumieć się zgodnie w sprawach zewnętrznych, mogących zagrażać bezpieczeństwu i stanowiących zamach na porządek rzeczy, ustalony przez traktaty pokojowe, podpisane przez oba państwa.

Art. II. Obie strony, zawierające traktat porozumienia się zgodnie co do środków, zdolnych zabezpieczyć ich wspólne interesy w wypadku, gdyby zostały zagrożone.

3) Strony kontraktujące stwierdzają całkowitą zgodę co do konieczności — w celu utrzymania pokoju — zajmowania wspólnego stanowiska wobec wszelkich ewentualnych prób restauracji dynastji Hohenzollernów w Niemczech i zobowiązują się porozumieć zgodnie co do środków, mających być ewentualnie przedsięwziętymi.

4) Zgodnie z zasadami, wyrażonymi w statucie Ligi Narodów, strony umawiają się, że w razie gdyby powstały pomiędzy nimi w przyszłości sprawy sporne, któreby nie mogły być rozstrzyg-

nięte w drodze przyjaznego porozumienia, ani też w drodze dyplomatycznej, to spór taki przedstawia one albo stałemu Trybunałowi międzynarodowemu, albo jednemu lub więcej arbitrom, przez nie wybranym.

5) Strony kontraktujące zobowiązują się zakomunikować umowy dotyczące ich polityki środkowo-europejskiej, a poprzednio zawarte, jakoteż zobowiązują się wzajemnie zasięgnąć rady przed zawarciem nowych w tym zakresie umów. Obie strony oświadczają, że pod tym względem nic w obecnym traktacie nie stoi w sprzeczności z wywymienionymi umowami, a w szczególności z traktatem przymierza, zawartym pomiędzy Francją a Polską i z układami lub umowami, zawartymi przez Czechosłowację z Austrią, Rumunią i Jugoslawią, jakoteż z układem stwierdzonym przez wymieniane państwa, jaka nastąpiła dnia 8. lutego 1921 pomiędzy rządami włoskim a czeskosłowackim.

6) Niniejszy traktat będzie zakomunikowany Lidze Narodów. Traktat niniejszy będzie ratyfikowany, a odnośne akty ratyfikacji będą wymienione w Paryżu, możliwie jak najprędzej.

Wiec P. S. L. we Lwowie.

Lwów, 28. stycznia.

W sali Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego we Lwowie odbył się wczoraj wielki wiec P. S. L. Przybyli nań liczni przedstawiciele niemal wszystkich wsi powiatu lwowskiego oraz inteligencja. Referaty o sytuacji politycznej wygłosili posłowie Pasicki i Brodacki. Ustęp mowy p. Brodackiego, traktujący o nielojalnym złamaniu solidarności klubowej przez secesjonistów z klubu Piasta: posłów Bryła, Pawłowskiego, Pluty i kolegów, wywołał na sali oburzenie przeciw secesjonistom.

Następny mówca, naczelny sekretarz P. S. L. p. Henryk Dzendzel przedstawił zebranych, że secesjonisci obalili gabinet W. Witosa z pobudek czysto osobistych, a wiceprezes Zarządu Okręg. p. Blaike omówił ideologię P. S. L. Następnie przemawiał chłop: Leonard Pawlaczek, Jan Pawlaczek, oraz red. Tadeusz Opiola. Z wielkim aplauzem spotkał się ustęp mowy p. T. Opioly, nawołujący do usunięcia niczem nieuzasadnionej zawiści i uprzedzeń wsi do miasta i odwrotnie.

Ostatni z mówców chłop Pukał ze Szczercza wezwał zebranych do skupienia się pod sztandarem P. S. L. i do przepędzenia ze wsi agitato-

rów Bryła i Pawłowskiego. Następnie jednogłośnie uchwalono rezolucję, w której wyrażono podziękowanie Premierowi W. Witosowi, a jemu, jak i całemu klubowi P. S. L. votum ufności. Stwierdzono, że rozbieżność polskiej większości sejmowej jest najhaniebniejszą zdradą interesów ludowych i dlatego wyrażono posłom Bryłowi, Pawłowskiemu, Plucie i innym secesjonistom pogardę i votum nieufności, nawołując ogół włościan do bezwzględnej walki z tymi demagogami.

Zebrani wyrażają opinię, że jakkolwiek niema chwilowo polskiej większości w Sejmie, to jednak ona istnieje w polskim społeczeństwie, które domaga się zaprzestania partyjnych walk.

Wzywają Klub P. S. L., by domagał się od obecnego Rządu wniesienia ustawy o osadnictwie i parcelacji, oraz witają z uznaniem uchwałę Klubu w sprawie zmiany Konstytucji i ordynacji wyborczej.

W końcu zaznaczyć wypada, że posłowie secesjonisci nie mieli jakos odwagi stanąć przed swymi wyborcami i na wiec nie przybyli.

konferencja ziemian z Leninem

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)
Warszawa, 27. stycznia.

„Dzień Polski”, organ zblizony do ziemian przynosi wiadomość o konferencji, która odbyła się między Prem. Grabskim a delegatami społ. zawodowych organizacji rolnictwa. Delegaci prosili Premiera o podwyższenie subsydjów rządowych na korzyść powyższych organizacji. P. Grabski odpowiedział, że organizacje rolnicze ze stanowiska skarbu nie zasługują na subsydia, ponieważ rola ich nikła o ile chodzi o interesy skarbu. Organizacje rolnicze wykazyły dużą sprawność o ile chodzi o techniczne przygotowanie wywozu zboża, ale nie zdołały przekonać rolników, aby pokryli znaczącą część planowanego wywozu, tembardziej, że wywóz ten jest w równej mierze niezbędny skarbowi Państwa co i samym rolnikom. Premier Grabski nazwał ziemian „grupą ślepa na własny interes i głuchą na uzasadnione wołania Rządu polskiego”.

Wybory do syndykatu dziennikarzy.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”)
Warszawa, 28. stycznia

Wczoraj zakończyły się wybory do syndykatu dziennikarzy warsz., rozpoczęte ubiegłej niedzieli, kiedy prezesem syndykatu dziennikarzy wybrano p. Zdzisława Dębickiego, a pierwszym wiceprezesem p. Trzebińskiego. Wczoraj wybrano drugim wiceprezesem p. Bazylewskiego. Do zarządu weszli: pp. Kępiński, Dzierzbicki, Grosstern, Grzegorzyc, Hołówek, Osbergerowa, Pilarz, Sachnowski, Waroczewski i Wierzyński. Do sądu honorowego: Koskowski, Noskowski i Posner. Zebrani wyrazili podziękowanie poprzedniemu zarządowi.

Francja uznała nowy rząd w Grecji.

Paryż, 27. stycznia

(Telegramy „Gazety Lwowskiej”)

„Petit Paris”, donosi z Aten: Tamtejsze koła rządowe stwierdzają, że rząd francuski uznał już nowy rząd Venizelosa. Anglja wyrzuciła swą zgodę wcześniej.

Ateny, 27. stycznia.

Na ostatnim posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego mowcy republikańscy podnieśli sprawę znacznego darowania kar winnym ostatniego rachy powstań ego przeciw rządowi rewolucyjnemu, przyzem krytykowano umiarkowanie i pobłażliwość Venizelosa ujawnione przez zeń zarówno obecnie jak i w latach 1918 i 1919. Venizelos po zrobieniu kilku uwag w odpowiedzi na te zarzuty opuścił posiedzenie oświadczając, że nie czuje się w możności wygłosić dłuższej mowy.

Lenin „Mesjaszem narodowym”.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 28. stycznia

(M) Propaganda bolszewicka wyzyskuje śmierć Lenina w sposób, który wśród Europejczyków budzi zdumienie. Bolszewicy starają się wywołać jakiś nowy religijny kult dla osoby zmarłego wodza bolszewickiego. Nazywają go „Mesjaszem narodowym”, Mesjaszem, uż nie tylko komunizmu, ale Rosji ludzkości.

